

Any attempt will end in crashed bodies and shattered bones.

Jan Martens & Dance On Ensemble

"There are no new beginnings

Until everybody sees that the old ways need to end"

But it's hard to accept that we're all one and the same flesh

Given the rampant divisions between oppressor and oppressed

But we are though

More empathy

Less greed

More respect

All I've got to say has already been said

I mean, you heard it from yourself

When you were lying in your bed and couldn't sleep

Thinking couldn't we be doing this

Differently?

Kae Tempest – People's faces

REBELLIE

Jan Martens is een rijzende ster in de internationale danswereld. De choreograaf wordt gemotiveerd door zijn vermogen om schoonheid te zien in de incomplete mens. Zijn stukken zijn intens, fysiek en vertellen een verhaal. In *Any attempt will end in crushed bodies and shattered bones*, een politiek stuk, gaat het over de zin en onzin van vooruitgang en over stilstaan als een vorm van rebellie. Hij stelt rebellie in vraag. Wat is verzet? Wat gebeurt er als je gewoon besluit niet meer mee te doen?

De titel van de voorstelling verwijst naar een onheilspellende uitspraak van de Chinese president Xi Jinping tijdens de protesten in Hongkong in oktober 2019: 'Anyone attempting to split China in any part of the country will end in crushed bodies and shattered bones.' Het gaat over gewelddadige taal die aanzet tot fysiek geweld en het stuk van Jan Martens pakt dit onderwerp aan door een ander soort taal te gebruiken: die van de dans. De voorstelling onderzoekt de momenten waarop een individu of een groep tegen de stroom ingaat, stilstaat, of grenzen verlegt. Een ode aan burgerlijke ongehoorzaamheid, aan rebelleren en uit de pas lopen, aan het verzet tegen de opmars van de vooruitgang.

Any attempt will end in crushed bodies and shattered bones verwijst dus naar de paraplu-revolutie in Hong Kong, een geweldloze revolutie waarbij de inwoners van Hongkong paraplu's dragen tijdens hun demonstraties tegen de Chinese overheid. Toen de politie met pepperspray tegen de demonstranten ging optreden, bleek de paraplu hun enige, geweldloze verdedigingsmiddel tegen de agenten. Jan Martens werkte met zijn dansers aan de opstand van het lichaam. Hij biedt ons een ideologisch experiment aan. Welke spiegel kan de choreograaf deze opstanden voorhouden? Moeten we kiezen voor kalmte of geweld?

Jan Martens laat zich inspireren door de lichaamshoudingen die de demonstranten aannemen. Sneakers piepen op de vloer. De stappen zijn unisono. De spanningslijnen, die tekenend zijn voor onze tijd, zijn op de vloer uitgezet. De 17

dansers lopen langs deze witte, concentrische geometrische lijnen, als een pad dat ze moeten volgen. Het gezelschap toont ons het lichaam in al zijn schakeringen.

De voorstelling wordt onderbroken door protestliederen. Van Górecki, een Poolse klavecijnist onder het juk van de USSR, tot Max Roach, een drummer die verbonden is met de zwarte Amerikaanse burgerrechtenbeweging. De muzikale keuze illustreert de opstand en één muziekstuk staat centraal. Bijna een uur lang hoor je het prachtige concerto voor klavecimbel en strijkorkest van Górecki. Een meeslepend en repetitief nummer, maar doordat het hier 'on repeat' staat, krijgt het ook iets bezwerend en extatisch.

De gelaagde voorstelling is samengesteld uit enkele sterke politieke ingrediënten. Naast de uitspraak van de Chinese president horen we in het stuk de vertelling van een fragment uit *Spring*, een boek van de Schotse auteur Ali Smith over een verscheurd en verdeeld Groot-Brittannië. *People's Faces* van Kae Tempest is dan weer een warme uitnodiging om empathie te voelen en te verlangen naar verandering waarbij je wordt uitgedaagd om na te denken over je positie in de wereld.

GROEP VERSUS INDIVIDU

De dansers, van 16 tot 69 jaar oud, tonen hun persoonlijkheid op het podium en ze interpreteren de muziek elk op hun eigen manier. Het gezelschap lijkt wel een micro-samenleving: alle leeftijden en huidskleuren zijn vertegenwoordigd. Truus Bronkhorst en Cherish Menzo, Steven Michel en Ty Boomershine, ze dansen duetten zonder dat wat ze dansen als duet bedoeld is. Martens vroeg de zeventien dansers om eigen materiaal te maken, waarbij het zijn taak als auteur werd om al die verschillende uitingen te configureren tot een groter, gezamenlijk gebaar. Via solo's en duetten leer je de vele dansers één voor één kennen.

"In zijn choreografie speelt Jan Martens met het contrast tussen de kracht van de groep en de eigenheid van elke individuele danser", aldus recensent Filip Tielens. "Zo begint het stuk met een fenomenale solo van de zestienjarige Wolf Overmeire, die moederziel alleen het podium betreedt. Daarna komen er steeds meer dansers bij, tot er een indrukwekkende groep op scène staat."

Die dansgroep is bijzonder divers. Tielens: *"Ik heb zelden zo'n inclusieve groep gezien: van jong tot oud, kaal tot kroeshaar, alle culturen en huidskleuren door elkaar. Door die diversiteit in de dans zo sterk te omarmen, maakt Jan Martens een krachtig politiek statement: kijk, zo evident kan het zijn!"*

De voorstelling is soms intiem en soms exuberant, met een groep dansers waar je niet op uitgekeken raakt. Het gaat van bruto tot schaamteloos romantisch en alles daar tussenin. Demonstratieslogans doorspekken de bewegingen van de dansers op een terugkerende manier. Een uitputtende maar ontroerende choreografie, een eerbetoon aan ongehoorzaamheid. Martens' werk is kritisch maar hoopvol. De conclusie is eenvoudig: samen zijn verhindert de individualiteit niet. Want net als de verscheidenheid van zijn atypische gezelschap, is het uiteindelijke doel van de choreograaf om de diversiteit van de wereld te omarmen.

CREDITS

choreografie:	Jan Martens
dans:	Ty Boomershine, Truus Bronkhorst, Jim Buskens, Baptiste Cazaux, Zoë Chungong, Piet Defrancq, Naomi Gibson, Kimmy Ligtoet, Cherish Menzo, Steven Michel, Gesine Moog, Dan Mussett, Wolf Overmeire, Tim Persent, Courtney May Robertson, Laura Vanborm en Loeka Willems
understudy's:	Pierre Bastin, Georgia Boddez, Wannes Labath en Zora Westbroek
artistiek assistentie:	Anne-Lise Brevers
lichtontwerp:	Jan Fedinger
kostuumontwerp:	Cédric Charlier
outside eyes:	Marc Vanrunxt, Renée Copraij, Rudi Meulemans en Siska Baeck
Tekst:	fragment uit SPRING van Ali Smith. Copyright © 2019, Ali Smith, gebruikt met toestemming van The Wylie Agency (UK) Limited
muziek:	Henryk Górecki, Kae Tempest, Max Roach en Abbey Lincoln
productie:	GRIP

in samenwerking met: Dance On Ensemble
coproductie: deSingel internationale kunstcampus (Antwerpen, BE), Theater Freiburg (DE), Sadler's Wells (London, UK), Julidans (Amsterdam, NL), Festival d'Avignon (FR), Le Gymnase CDCN Roubaix Hauts-de-France (FR), Norrlandsoperan (Umeå, SE), La Bâtie - Festival de Genève & l'ADC - Association pour la Danse Contemporaine Genève (CH), tanzhaus nrw (Düsseldorf, DE), Le Parvis Scène Nationale Tarbes-Pyrénées (Tarbes, FR), La Danse en grande forme (CNDC - Angers, Malandain Ballet Biarritz, La Manufacture - CDCN Nouvelle-Aquitaine Bordeaux - La Rochelle, CCN de Caen en Normandie, L'échangeur - CDCN Hauts-de-France, CCN de Nantes, CCN d'Orléans, Atelier de Paris / CDCN, Collectif Fair-e / CCN de Rennes et de Bretagne, Le Gymnase | CDCN Roubaix | Hauts-de-France, POLE-SUD CDCN / Strasbourg en La Place de La Danse - CDCN Toulouse Occitanie) en Perpodium

BRONNEN

Dialogue avec Jan Martens pour “*Any attempt will end in crushed bodies and shattered bones*” | Festival d'Avignon (festival-avignon.com)

Critique Avignon 2021 / “*Any attempt will end in crushed bodies and shattered bones*” de Jan Martens - Bulles de Culture

Jan Martens – GRIP

any attempt will end in crushed bodies and shattered bones door Jan Martens / GRIP i.s.m. Dance On Ensemble – Theaterkrant

Jan Martens: any attempt will end in crushed bodies and shattered bones - Springback Magazine

Zinderende dansvoorstelling omarmt diversiteit | Klara - Blijf verwonderd

Tekst: Lieselotte Maes

MEER DANS IN DE WARANDE

1/12 - Eastman/Larbi – Nomad

26/1 - Voetvolk/Lisbeth Gruwez & Claire Chevalier – Piano Works Debussy

15/2 - Acme/Albert Quesada – Flamingos

9/3 - Not Tanding/Alexander Vantournhout – Contre-jour

2/4 - Göteborgsoperans Danskompani/Damien Jalet – Skid

19/4 - Groupe Acrobatique de Tanger / Maroussia Diaz Verbeke – Fiq!